

Sy-li spēwał,
Pilnje džélał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócn
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Cerstwosc da.

Njeh ty spēwał
Swérnje džélał
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh cí khmana
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njeđzelske kopjeno

Budyschinje

18. meje 1930

Bauzen

Samowitny redaktor farar Wyrzacž w Rosacžizach. — Čištoč a nallad Šmolerjež knižicziščerńje a knižarnje, řap. dr. ř wobm. řul. w Budyschinje
Wuhadža kóžbu řobotu a placzi řchwórcžlětnje 108 řlotńch pjenjeřłow

Njeđzela Kantate.

Mat. 28, 18—20.

Kantate, to řeka řpěwajće. Špěwajće temu Anjeřej nowy řerluřch! řak njeđzela Kantate woła, řpřetoz řesuz řnježi. „Mi je data w řchitka móz w nje b je řa ch a n a ř e m i“, praji řon Anjes. Wón řteješće na mješy řžaka a wěčńořće a pola njeho mała řžjoda mužow, kofřiz njeběchu řiřćeže zyle ř řebi řřiřchli po řym, řchtož běřće Čžiči pjatk a řutrowńićku rano řo řtało. Ale jeha řrařńořć řižo to, řo wřchitko dopředřa prajeřće, řchtož je potom řo řtało a w běhu řžaka dale řo řtawa. Móž, wo řotrež řěčzi, běřće řež řewal we řwěčće, řruba móž a móž polna řolmowanja. řana pař njeje řwoje měřtno řa řřežo a wřchudžom wobřhowala řaž řžičha móž jeha lubořće, wjele řrařńiřcha řžopliřcha řačž na- řlětně řłóńčřko, řotrež řudži wřchudžom nowe řiwjenje. Možy ma řež to widjenje, řotrež nař wobdawa, ale řiřćeže wjažy ma jeha lubořć, řotraž nam pomha, nař řylńi a řrořtuje. To je to řene, řchtož řhřiřtuř nam dawa, řo w jeha řliřkořči možow manny, řotrež řu wjeřře řačž nařa a njeřřečřelřto, wjeřře řačž řwět.

řa wřchitku móž řon Anjes řež wřchitłon řum na řwěčće řřebařće. „D ž i č ž e a w u č ž e w ř c h i t k i ř p ó h a n o w a ř ř c ž i c ž e ř i ř w m j e n j e W ó t z a a ř ř n a a ř ř w j a t e h o ř u c h a.“ řu wřchaj řo njejedna jenož wo řwonłowne řiřžionřto, wo řiřžionřto mješ řóhanami, ale řež wo to, řo řyřbimny ewangelijon předowacž we řwojich do- řmach, řchulach a řyřkwjach. řchtož řže w řesuzřowym řrale- řřwje řiwny řyřč, řyřbi wěřicž do řoha Wótza, řřna a řwja-

teho řucha a wřchitko džeřćeč, řchtož je řon Anjes řřchitajal. ř tak je něřko řařo pacžeřřka wučžba řo řapocžaka, řdžež řyř- řbja džěčzi we wěřje řo řylńicž a řnutřkownje řo prawje řo- řtowacž na džeń řonřirmazije. To je řjany, ale řež řhřutny řžaj. řdny je džeńka řich wjele, řiž řu řjesdžakńi, řiž njeřnaja wjažy řwoju řyřkej, řdny je řich dořć, řiž řu řej na řřežo řhřibjet řřchiwobrocžili, je to něřchto wazneho a wulkeho, řo řo ř řřchihodneje řchłachny nowa řžjoda ř gmejnje řřchitowar- řchi ř wolu, řwěru ř nej řo džeřćeč a řo wuřnawacž. řyřkej řže džěčzi ř temu Anjeřej wjeřć, řo řyřchu ř nim řa řwoje ři- řwjenje řo řwjařake; řřchetož móžno njeje džěčřom řa řiwjenje něřchto řěpřeheho řobu dacž, řačž řo řyřchu řapřchimnjene řyřle wot možy řožeho řłowa, wot možy Anjeřoweje lubořće a řak nuts rořtle do řowarřřwa, do řiwjenja ř řohom. řehodla řo řež wot džěčzi wocžakuje, řo řudža ř temu to řwoje řžiničž, a řóh, řiž je dořny řłuff we řich řapocžaj, řon řež dođokanja.

Ale řež řarřchli řyřbja to řwoje řžiničž. řunje wot řich řłóńčžńje wořebje wotwiřuje, řak džěčzi w řutym řžaku řo řa- řdžeřa, řajke řměja řohnowanje ř řuteho řžaka. řřchikład řar- řchich ma řa džěčřo najwjeřřeje wazńořće řa to, řak droha je- řmu nabožina, řyřkej řudže. řajřjeřřcha řřchikławńořć řar- řchich běřće wot řpocžatka řem řžeřčžownořć, lubořć ř řohu w džěčřoch řbudžowacž. řarřchli řu něřdy řemu Anjeřej džěčzi w řwjařej řřchčženizy řřchinjěřli, řu řim řužy ř modlitwje řřłowali; řačž nočžedža něř řež řobu pomhacž, řo řy řžaj pacžeřřeje wučžby džěčřom ře řohnowanjom řyř? ř pomoz řarřchich je něřko řžim nuřńiřcha, dořelž džěčzi džeńka řak da- řloko řaž w přjedawřchich řžakach? ř řym, řo ř džěčřimi řas wo řym řěčža, řchtož řu w pacžeřřej wučžbe měře, řo je na-

pominaja, wulnycy so modlicy, móža staršichi pomhac, so buduće czaš, hdžež džeczi na paczerje khodža, jim se žohnowanjom. A tak budža džeczi Boži dom lubowacz, tak drohi budže jim Boži dom, hdnž pšchezo se staršichimi kemschi khodža, to najlěpšche džeczom sa žiwjenje sobu damy, hdnž budže dopominanje na tutón czaš jónu tež s dobom dopominanje na požny staršichski dom. Wuczcze jich wschitko dzeržecz, schtož ja wam pšchitafak bym, praji tón Knjes. Tehodla je našche heško zyle jašne: nicžo bjes Khrystuša, wschitko s Khrystušom! Wjele na staršichskim domje saleži, hacž Knjesowa wola na džeczoch so dopjelni: „Schtož wostanje we mni a ja we nim, tón pšchinješe wjele płoda.“ Korjeń tamnych płodow je wěra; pšchetož schtož wěri a schczeny budže, budže sbóžny. Bjes wěry móžno njeje, Bohu so spodobacz. Hdž pak wěra naš do šwěta wěcznošcze wodzi, potont so wažnošcž wěcznošcze tu w czažu połaže s tym, so tón Knjes so k nam wulnaje: „S l a j , j a b y m p o l a w a š w s c h i t k e d n y , h a c ž d o š k ó c z e n j a š w ě t a.“ Hacžrunje je kónowany s kónu njebieskeho kralestwa, je wón nam tola bliško. Wschudžom móžemy jeho ruky widžecz a sacžuwacz, a my dyrbinny jemu šwoju wutrobu dacž, kiž je tak wulki, so njebieska a semju pod šwojej ruky dzerži. To nam pšchisłuchnošcž njeberje, se šwojej šamškej mozu so prózowacz, pšchetož kóždy cžlowjek, žny lud ma nadawł, kotryž dyrbi dopjelnicž. Ale hdžež je šwěra a hdžež schesczijenjo šwoju wěru, šwoje dowěrjenje njepušcža, tam šu pšchi tym pod wyschšim šaschitanjom: „Ja bym pola waš wschitke dny hacž do škónczenja šwěta.“

Pola waš bjes wurjacza, kotryž waš wěra do šwěta wěcznošcze wjedže. Pola waš wschitke dny, dofelž wěcznošcž wschitkón czaš wobšaha. Njemóžemy prajicz, so šu našche dny nětko dobre dny, ale my je cžischi na so bjerjemy w myšlach na to, pod tak cžežlich dnjach něhdy jutrowne škónzo schadžešche. A to je wažnota wěcznošcze w czažu, so mamy tež hižo tu w bėdženju žiwjenja tak cžiche dowěrjenje, šwjatu wješełoscž a dobru nadžiju.

Slaj, ja bym pola waš wschitke dny hacž do škónczenja šwěta, to tež sa pšchichod płaczi: Dzeržmy so krucze tuteho šłowa. Tón Knjes mych njewopušcži, kiž šu stawy jeho kralestwa. Tak cžafamy na to, so tón Knjes jónu wěrjaznych, hdnž žaneho bėdženja wjazny njebudže, k šwjedženju dobnycza powjedže, so šłabym a šhablatym nowu móž da a wschitkich sa ruky wošnje a powjedže pšched trón njebieskeho Wótza.

Tuž, Jesu, pšchi mni wostan šam!
Ja šwojej' rukow džělo
Cži, Sbóžniko, nětk pšchepodam,
Spožcz, so by šlužicž šmělo
Tu k cžeiczi twojej' kražnošcze,
So bych, hdnž šwjatol pšchischoł je,
Mjdu požadanu dostał.

Šamjeń.

Kantate! Šaspěwajcže Knjesej rjenje!

Šłóž: Wozuczcze, hłóž Boži wola.
Šaspěwajcže Knjesej rjenje,
Kiž pšches njoh' Bože džeczi scze.
Dušcha, kiž so s wěru pšchi,
Tu Sbóžnikowe šłowo šłischi:
Schtož do mnje wěri, njewumrje!
O kajke wješele, sa dušche wěrjaze.
Šschycze, wěri,
Schtož pšchewinje šwět, dostanje
Tam wěcznu kónu prawdošcze.

Šaspěwajcže Knjesej rjenje,
Wy džeczi, mlodži, dorosczeni,
Wy šylobiki wěrjaze.
Palmy džafa jemu nošcže,
Joh' šwjatu hłowu, ruzny kosčcže,
Sso we tym Knjesu wješełcže.
Knjes Jesuš Khrystuš je to wěczne žiwjenje!
W jeho hnadže
Esmy my živi, so hibamy,
W joh' prawdošczi my šbóžni bym!

Šaspěwajcže Knjesej rjenje,
Wy schėdžiwny, nětk šestarieni.
Kantate wěczne bliži so!
Jesuš Khrystuš Sbóžnik prawy
Sa šobu cžeňje šwoje stawy
Do njebies raja Božeho!
Kiž cžeřpia s Jesušom,
S nim šbóžnje džeja dom.
Esu do rukow
Jom' pižani a šchowani
Tak živi w jeho kralestwie.

Šaspěwajmy Knjesej rjenje,
My, takle droho wumoženi
Wot hrėchow, šmjercze na wěcznje!
Sbóžnik našch je sa naš pobny
Na šchižu cžeřpił, droho dobnyl
Nam wěrjazym to žiwjenje!
Ty, Jesu, wješele by našche na wěcznje
Wumoženje,
Našch Sbóžnik by, my twoji bym,
Cže s žylej dušchu šhwalimy!

Šaspěwajmy Knjesej rjenje,
Kiž s kražnošcžu bym wudebjeni,
Sso we tym Knjesu wješełmy!
Šawyšłajmy našchej šłaki,
Kiž jemu bym so pšchepodali,
S nim w njebju wěcznje živi bym.
Wy dušche wěrjaze, so k njemu modlcže
S žylej dušchu!
Nětk s nami je Knjes kražnošcže,
Budž jemu cžešcž do wěcznošcže!

Šaspěwajmy Knjesej rjenje,
Esmy wěry prawdošcž wobleczeni!
Esmy stawy Božoh' kralestwa.
Kralestwo, kiž šažžene
Wot Wótza, w Esynu wobtwjerđenym,
Šle mozy pšchemož njemóža!
Bóh našch trojenicžki we šwojej kražnošcži
Wěcznje knježi.
Wschoh' móžny je, wscho po nim dže,
Cžeicž wschu ma do wschej' wěcznošcže!

J. W.

Towarštwo Pomozy sa študowazych Šserbow.

(Potracžowanje.)

Wošrijedž šandženeho lėstotka, hdnž so se šajnje pšchibėrazym pšchecžahowanjom wobndlerjo wschelašich krajinow mjes šobu bóle a bóle měščachu, počinachu sa šdzerjenje ma-

čezneje rěcže a wótczinskeho waschnja strachi hrosncz. Ssynli-
scho hacž hdy prjedy so zisny wliw pšhes nasche mjesy doby-
wasche, tak so herbski lud njemóžešche wjazn kwoju narodnošcž
w czichej sathowanosczi pštonicž, ale dyrbjesche wo jeje šdzer-
ženje wojowacz. Bóh pať bě herbskemu ludej w tutym waž-
nym czašu muži póklať, kiž so ja šwětom a nabožnu šdžela-
nošcž kwojeho luda wobhladnive starachu.

Tehodla šałoži so lěta 1847 hłowne literarne towařstwo
Macziza Sserbska, kotraž czašopiš a wšelake knihi wudawa.
Hdyž běchu hižo 1842 „Tndženšte Nowiny“ (posdžišcho Sserb-
ske Nowiny) počale wuhadžecž, šcžehowachu druhe czašopišy:
1860 ewangelški „Mšijionški Pošok“ a „Lužiczan“, 1863 „Ra-
tolški Pošok“, 1877 „Lipa Sserbska“, na kotrež město 1882
„Lužiza“ štupi. Sa wudawanje knihow, wožebje nabožneho
wobšaha staratej so wot lěta 1862 evang. lutherške herbske
knihowne towařstwo a tow. šwj. Cyrilla a Methoda. Tež šti
protyki wurjadnje wuhadžeja: Pšchedženat wot lěta 1855,
Krajan wot lěta 1867 a Pratyja wot lěta 1880.

A dalšchemu roswiwanju duchowneho žiwjenja běchu pať
pšhezo nowe študowane mozy trěbne. Hižo dyrbjachu so herbske
duchowne a wučerške městna š Němzami wobšadžecž, do-
felž Sserbow njedobahasche. Sserbski, šwjetscha khudny lud,
wšchitkim wobdarjenym šynam študowacz dacž njemóžešche.
Tuž najšchi wobhladniwi wótczinzy na te myšlachy, so bychu
šrědky hormadzili ša študowazu młodžinu.

Dofelž mějachy so pať pšhede wšchem wo materielne
wobšacže Maczicžneho Doma a Maczicžneho towařstwa šta-
racž, nješwěrjachy šebi wožebiteho towařstwa ša podpjeranje
študowaznych šałožicž, doniž nastork š temu njedachu pšhecželjo
Lužiškich Sserbow w zisnym kraju. Hdyž běšche hižo šlawny
pólški špišowaczel Krašzewški 2000 hr. do Budyščina póklať,
so by so š dopomnjecžu na jeho 50lětny špišowaczelški jubilej
štipendij ša herbskeho gymnasiaštu pšchi Maczizy Sserbskej ša-
ložik, drubi šwěrnny pšhcžel Sserbow, rěcznik Alfons Par-
czewški š Kališcha, pošledni nastork da š šałoženju towařstwa.
Wón na to pošawasche, so šu šoždemu ludej namědžiczi lu-
džo: duchowni, lětarjo, rěcznicy, wučerjo atd. trěbni, kotšiz
so še žiwym škutkom a šłowom w maczernej rěczi a na wótc-
czinske waschnje ša šbožo šwojich krajanow štaraju. A temu je
nušne, so šo tež we Lužizomaj kaž druhdže towařstwo š pod-
pjeranju khudnych študowaznych šałoži. Wujednanje namjeta,
wote mnje štajeneho, kaž jeho wuwjedženje cžescženym a ša-
šlužbnym wóžerjam herbskeho luda na wutrobu šladu; ja
pať jako Polak a horliwy pšhecžel herbskeje narodnošcže móžu
jenož w mjenje mnohich šwojich krajanow šlubicž, so šožde
Lužiškemu Sserbowštwu wužitne pšhedewšacže pola naž džel-
bracže a wutrobnu jenomyšlnošcž nadešdže. Tak dalošo
Parczewški. —

Eswěru šu so šobustawy pšhedšndštwa a wubjerka pró-
zowali wo roswiwanje Towaršstwa Pomozy, wožebje Ssmoleť
a Šornik. Ssmoleť je na šwojim pučowanju do Pólškeje,
Šornik pšhes šwoje listowanje towařtwu pomoz wukrajnych
Ešlowjanow dobyť. W přenim lěcže wobšacža bě so 143 rjad-
nych šobustawow do towařstwa pšhijalo. Me hižo w přenich
lětach so na to škorži, so pšchinoschki njeporjadnje došhadžeja
a pšhezo šašo namjetuja so nowe abo tež štare šrědky, tak
moš so tutón njedostatk wotštronicž. Pšhetož přenja horli-
wošcž njeje so šdzeržata.

Tola šlětami šobustawy towařstwa pšhiběrachy, hdyž tež
niž kaž w špocžatku. Hacž do lěta 1884 bě pšhes 300 šobu-
stawow pšhishupilo, hacž do lěta 1900 něhdže 375; pšchi tym
pať wukrajne wurjadne šobustawy licžene nješku. Nětko je
šobustawow 175 wěštnych, 250 njewěštnych.

Se šamnych pšchinoschkow šobustawow pať njeby móžno
byšo, študowaznych podpjeracz. Tuž je wožebje džaka hódne, so
buchu š prózowanjom jenotliwnych, wožebje tež šobustawow
pšhedšndštwa a wubjerka, wjetšche dary a wotkasanja towar-
štwu pšchipošane; — tajkich wjetšich darow je so do hro-
madny na 19 000 hr. nawdalo, mjes nimi běchu dary po 100,
300 hacž do 1000 hr. a wotkasanje po 2000, 3000 a jene po
6000 hriwnach.

Džak ša tute dary šlušcha kaž daricželam tak wožebje
tym, kotšiz šu wo nje pošply, to běchu šwjetscha wošadni fa-
rario daricželow. Mimo tutnych wjetšich darow šu so pódlu
pšchinoschkow tež wšelake mješche dary wot jeneje hriwny
hacž do 50 hr. towařtwu darile. Šsamo š němškeje štrony je
towařstwo dary doštalo, na pšch. šchulški radžicžel dr. Wild
towařtwu, pšchipošawajo jeho rjane šamery, 50 hr. dari.
Tak towařstwowe šamoženje pšhiběrasche. Hižo pšchi hłownej
šhromadžišnje lěta 1882 šamoženje 5403 hr. wobšahowasche,
lěta 1896 na 24 000 hr. došpě; nětko pať wučzinja 8000 hr.

Pjenješy so w hypothekach, w nalutowarňi a šdžela tež
w štatnych papjerach šapožichy.

Š wudželenjom podpjerow mješche so cžacacz, doniž ka-
pital njeby na 3000 hr. šroštk. Porjadnje počachy so dary wu-
dželecž wot lěta 1883. Poštajene bě, so ma so dan tak došho
ke kapitalej pšchiražowacz, doniž njeje na 15 000 hr. dorostk.
Mjes tym so lětnje jenož pšchinoschki rosdžěllichy. 1886 kapital
15 000 hr. došpě a wot teho cžaka šu so šožde lěto nimo lě-
tnych pšchinoschkow šti šchtwórcžiny danje wudželake, jena
šchtwórcžina mješche so dale kapitališowacz. Něšcho šrócz je
wšchak so tale mjesa mēla pšchecročicž, dofelž bě próštwom
pšchewjele. W tych 50 lětach šwojeho wobšacža je towařstwo
rosdžělilo na 595 próštwariow abo žadaczelow 32 057 hr. a
w lěcže 1923 w cžaku inflazije wjšche teho 17 550 000 hr.
Š nich (tych próštwariow) šu někotš wjazn šrócz podpjeru do-
štawali, a to najprjedy jako gymnasiašczi a potom pšchi uni-
wersitnych študijach. W napohladže wšhofošcže darow dawachy
so wjetšche dary univeršitnym šstudentam, džyli šchulerjam.
We wurjadnych padach podpjerachy so šstudenty tež š pošczon-
kami, kotrež mějachy so šwjetscha š 3 proz. šadanicž. Ša cžakš
študijow bu jim dan šwjetscha špušhcžena. Tute pošczonki šu
so šašo wupšacžile abo šu šawěšcžene.

Poštajene bě, so ma šoždy podpjerany „revers“ podpi-
šacz, so pjenješy hdyž šamóže, towařtwu wróczi. Tajki revers
wšchak šakóšzy njepšaczi, ale morališzy ma nastork bycž, so
njeby podpjerany na towařstwo šapomnik, a na šwědomnje
dyrbjesche so šoždemu podpjeranemu š tajšim reversom pošo-
žicž, so by doštatu podpjeru wrócziť, hdy by so do 10. lěta
do Němzow wotšalil. Bohužel šu někotš podpjerani na to
šabnyli, ani na towařstwo wjazn špominali, ani jako šobu-
stawy š towařtwu pšhishupili nješku, so bychu šnajmješcha
šnadny lětny pšchinoschk pšacžili.

Towařtwu pošlužili šu 1. jako pšhedšnda: Arnošcht
M ü t t e r l e i n, referendar, pošdžišcho rěcznik w Budyščinje
wot lěta 1880—83; dr. phil. Korla August K a l i c h, šarac
pšchi Michalskej žyrtwi w Budyščinje, wot 1893—1895;
Pawol R j e d a, šarac pšchi Michalskej žyrtwi w Budyšči-
nje, rošprawnik, wot 1896—1906. 2. jako naměštnik: Jan Ar-
nošcht S s m o l e ř, redaktor a wobšedžer herbskeje knihi-
cžišhcžernje, wot 1880—83; dr. phil. šarac K a l i c h wot
1883—92; Korla August Š i e d l e ř, šeminarški wjšchchi
wučer w Budyščinje, wot 1893—96; Šakub N o w a k, di-
rektor tachantškeje šchule w Budyščinje, wot 1896—1920.

3. jako sapiřowar: Michał H ó r n i k, kanonikus schlařtikus we Budyschinje, wot 1880—83; Jakub S k a l a, prałat w Budyschinje, wot 1883—1926; kanonikus scholařt. H e j d u ſ h k a w Budyschinje, wot 1926 řem. 4. jako pakladnik: Arnořt M ě r ſ c h, lĕkarnik w Budyschinje w Budyschinje, 1880—92; Hermann G r u h l, přichetupř w Budyschinje, wot 1892—98; Jurij S c h w i e b u s, přichetupř w Budyschinje, wot 1898 hačř 1900; August P j e c h, wučer na Židowje, wot 1900 hačř 1905; knjes wyřichich wučer P o h l a n w Budyschinje, wot 1905.

Hdyž dženřa na 50lĕtne wobřtace a řkuttowanje Towarřstwa Pomozny řpominamy, Bohu Knjesej řo dřakowacz mamy, řiž je pohnuwal jenny ř pilnemu dřeluw řa rořřchĕjenje towarřstwa, a druhich ř lubořcziweje darniwořczi. Towarřstwo je řwój nadawř řa cřař řwojeho 50lĕtneho wobřtace derje řpĕchujo dopjelnjako a podlořř dobyřo, w kotrymž moře řo we řpřichodře hiřchcze wjele wjazny dokonjecz.

Tuž njech Towarřstwo Pomozny řa řtudowazny ř Sserbow teř dale ře řohnowanjom řkuttuje Bohu ř cřeřczi a řserbam ř wuřitku!

Knjes wyřichich wučer Kral řkónczi tutón řwjedřeřřski dřel řo dřakujō bnyřchemu řpřehedřndře a řpřehednořchomarjeje ř. řararjeje řjedře a napominajo wřřchĕ ř řwĕrnemu dalřřchemu dřeluw, kotrež je řa nařř lud tař jara wařne. A tuž njech njeye řjes widomneho a řkincřazeho wuřbnyřka tutón 50lĕtny řubilej nařřchego „Towarřstwa Pomozny řa řtudowazny ř Sserbow“.

Zyrtej a řtat.

— **Sakřta řrajna řsynoda** je řo wutoru 13. meje w Dřeždřanach řhromadřila. Wona ma wořebje dwaj wařnej nacřiřřkej řpřehpurowacz a wo nimaj rořřudřicřř: řakón wo wobřadřenju řarřřich mĕřtnow a řakón wo patronatach. Wobaj řtaj nuřnaj; dořelř mataj pař wřřchelakore nowe pořřajenja, njebuđže dojednanje tař lořke. Nimo teho cřaka mnoho druhego na rořřudřenje řsynodny. W njej řmy mny řserbja řařřupjeni ř dwĕmaj řsynodalomaj. Tutaj řtaj řř. wyřichich řarar řarjeřř řa řantor Krawř.

— **„Christlich-sozialer Volksdienst“** je nowe evangelřřķe řhibanje, kotrež ma we wjecřornny řa juřny řkóncřinach řĕmřřķeje, wořebje we Württembergřķej řwoju domiřnu. Wono je řo nĕřř hačř do Lužicy řpřehodbyřo. Pořřadřejo ř teho řpóřnacřa, řo pomoz ludej jenoř řpřichidře ř nabořiny a řo je nuřne, teř řřawnje a poliřřřny wuřřpowacz jako wuřřnawarjo „evangelřřķeje wĕry, je wono řebi nadawř řtajiřo, řbudřowacz a řhlynicř evangelřřķe řmyřřlenje a řačřuwanje, řpřehelřřacz ř evangelřřķim duchom řřawne, poliřřřķe, řhospodarřķe řiwjenje a řo wo řřjedř řiwjenja a cřařka wuřřnawacz dorarřne jako evangelřřķi. Wóřbne dobyřki je tuto řhibanje teř řižo mĕřo. Tuž řpruhujmy řo je wřřķej řwĕru a rořmyřřlujmy řebi wĕř.

Wřřchelake ř blisřa a řalofa.

— **Misericordias Domini** řařwonja řtajnje řtydřenjeje, kotryž je wĕnowany řkuttam řřchĕřcřijansķeje lubořcze. Tař bĕ to teř řĕřka. W Dřeždřanach bĕchu cři, řiž wořebje řobu we dřeře řřchĕřcřijansķeje lubořcze řteja a ju wjedu, teř řĕřka we tutym řtydřenju řhromadřeni. řnutřřķowne miřřijoniřstwo, řwonřķowne miřřijoniřstwo, řevangelřřķe nowinarřřstwo, wjedni-

řtwo evangelřřķeje řoniřķeje młodřiny, řevangelřřķo-řozialne řjednocřenřstwo, řzřřwinřķo-řozialne řjednocřenřstwo a druge řo tam řřhadřowachu na řhlowny řřhromadřijnach, kotrež bĕchu pořne dřeřa a wařneho wuradřowanja, na kotrych řo podawachu wořebite a řajimaze řpřehednořřķi. řjes tutym na řpř. řpřehednořřķ, kotryž nař domjedře do řřřřķeje, a to do řndiřķeje, řhinejřķeje a řapanřķeje. řnjes prof. řřomerus ř řalle řón dřeřřķe; bĕ řo won tola runje řakle ř pucřowanja wřocřil, kotrež bĕ jehō řpřehes tute řraje wjedřo. řĕjeřķe a mořeřķe wjele řajimazeho prařicř. řwjeřķelaze bĕ, řo mořeřķe nam wo řndiřķej, řdřež tola nařřķe řařřķe řwonřķowne miřřijoniřstwo dřeřa, wobřwĕdřicřř, řo tam řpřich wřřchĕm naciōnalnym řhibanju wuřřladny miřřijoniřwa njeyřu řhibjene. řhibjene řu pař wone w řhine. řhinejřķi lud je řo w bĕhu pořřednich řĕ řĕřro řpřehemĕnil. řřiva wřřchĕř to njeye; je tam tola řĕta dořřo řřwawna řnutřřķowna wóřna. řida řpřehcřiwō řeuropjanam w řhine je wulka a mĕri řo teř řpřehcřiwō miřřijoniřtwu. Nimo teho dobywa tam bolschewiřķa agitacija wjaz a wjaz wliwa. řle nuřne wóřtanje miřřijoniřķe dřeřo řola řa řhinu. — řřawna wjecřorna řhromadřina pořřa řřawnořczi, řo řnutřřķowne miřřijoniřstwo a řelko řnutřřķowne miřřijoniřstwo řkuttuje řa řpřehwinjenje wobnyđlenřķeje nuřny. „Dořaze řrořķe“ — řettgrořřķen — řo řberaja a mĕře řo řberacz dale a bōle, řo by řo řjenjes řa tuto dřeřo, kotrež je řpřich pobrachowazny řnyđlenjacř tař jara nuřne, řpřehowalo. Dořřla je nuřne, řo řo w tutym cřaku nuřny podpjera bōle a řwĕru dřeřo řnutřřķownego miřřijoniřwa. ř řwonřķowne miřřijoniřstwo ma tehorunja tu naleřnu pořřřtwu wo darniwu lubořcř a lubořcziwe dary. Tuž řcřinmy řo ř tajřim řwĕrni a řilni řobudřĕlacřerjo w řknjesowej winicy.

— **Michařřka wořada w Budyschinje a wokolinje.** řjedřela řubilate bĕřķe wořebje wařny dřen řa nařřķu řerbřtonĕmřřķu wořadu. řĕjachmy wořadny dřen. řzřřwinřķa řřorřhoj řmahowarřķe řjenje dla přĕnjehō wuřřřupjenja nowehō pořřawniřķehō řřora, kotryž pod wodřenjom řnjeja řođřaka wořadře řořu řřuřbu pořřejřřķeřķe. řo řořej řřuřbje bĕřķe wořadna řhromadřina, w kotrež řnjes řarar řiřķer wo řĕcře 1929 rořřrawjeřķe. řo dřeře na młodřiny ř. řarar řapleř rořřrawu poda. řořadře řo wařne wobřamřnenje zřřwinřķehō řpřehedřejcřķeřřwa řpřehednjeřķe a na wutrobu řladře. řař w přjedawřřchich cřařkach řoře řřuřby řo rano řaře řapocřachu, tař ma řo nĕřřo řařo řřacz, ale najpřjedny jenoř w řĕtnym cřařu: rano w 7 hodř. řpowedna wučřba a řoře wotřřařanje, we 8 h. přĕnje a w 9 hodř. druge řemřķenje, jenu njedřelu řerbřķe přĕnje, druhu řemřķe přĕnje. Tař řmĕje řořřda řĕcř řwoje řemřķe w řřadnym cřařu, a řa dřeřczaje řoře řřuřby a řa rořřĕcřowanja ř młodřinu teř hiřchcze dopođdnja cřař wubudře. řemřķerjo maja mařny wopor řpřichinjeřcř, řo bychu řoře řřuřby řĕpře wopřřtane byře hačř dořal, řdyž druhu řemřķ řo řakle we 10 hodř. a w řymje 1/211 hodřin dřeřřķe. Tař maja teř řĕmřny řořřdu njedřelu řořu řřuřbu. — řopođdnju řo młodřina w mĕřķeřčanřķej řařrođře řeřđře. řořawniřķi řřor řjenje piřřakře. řolcřři řpĕwy a řařnje řpřehednjeřķechu. řnjes řarar řapleř řřorřhojčřķu pořřwjecři, ř kotrež řhře ř0 řolcřķow na řřĕđře w řĕřwaczidle dřeřlbracz. řowarřřtwo młodny řholzow řnjeni řararřka řapleřjowa wjedře. řicřba řobuřřawow je na 52 řrořřķa. řadřijmy řo, řo řo pořřawniřķemřu řřorej teř muřřřka młodřina jako towarřřtwo řpřihřamřnje a nařřķa řřchĕřcřijansķa młodřina řo ř řwojeje zřřřwi dřeřři. řo daj řóh lubny řnjes.

řiřřowanje: ř. we ř. řa řogate (řoře řpřicře). — ř. w ř. řa řraudi. — ř. w ř. řa řřwajřki.